

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

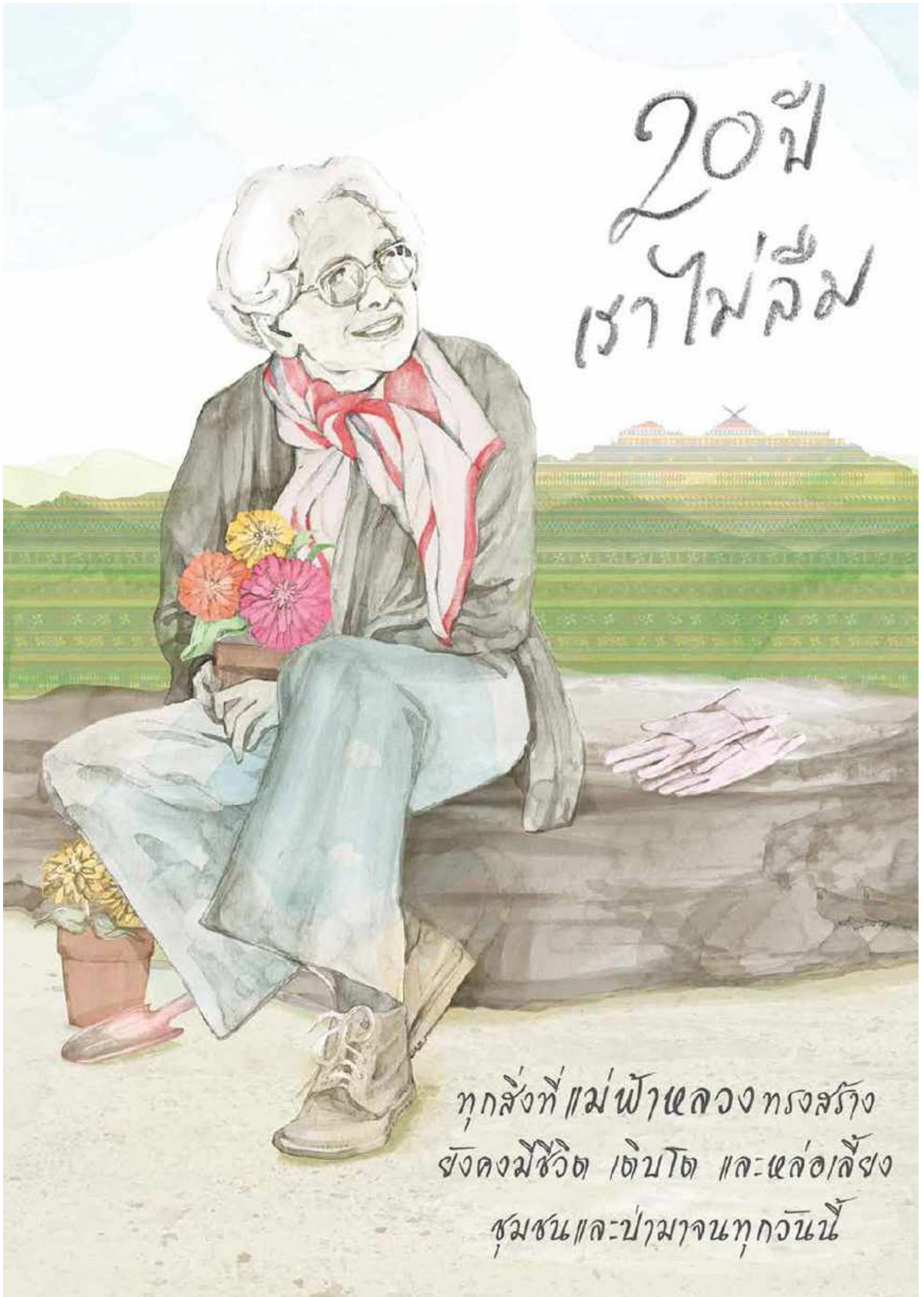
รายงานประจำปี

25

58

ช่วยให้เขาช่วยตนเอง
ต้องนึกว่าถ้าไม่มีเราอยู่ตรงนี้
เขาจะอยู่ได้ไหมหรือจะเลิกไปเลย

20 ปี
เราไม่ลืม

ทุกสิ่งที่แม่ฟ้าหลวงทรงสร้าง
ยังคงมีชีวิต เติบโต และหล่อเลี้ยง
ชุมชนและป่ามาจนทุกวันนี้

គណៈកម្មាធិការស្តីពីសវនកម្ម គណនេយ្យវិធាន
សមាជិកស្តីប្រឹក្សា

សមាជិកស្តីប្រឹក្សា

- 1. លោកស្រី ធីតា សិរុក
- 2. លោកស្រី វណ្ណសុខ
- 3. លោក ហ៊ុន អនុវង្ស ឃ ឈុន
- 4. លោក ហង់ដិស
- 5. លោក វិធី កែវសារ
- 6. លោកស្រី ភារិទ្ធារា
- 7. លោកស្រី វណ្ណសុខ

- 8. លោកស្រី វណ្ណសុខ
- 9. លោក គុណ
- 10. លោក គុណ
- 11. លោក គុណ
- 12. លោក គុណ
- 13. លោក គុណ

- 14. លោក គុណ
- 15. លោកស្រី វណ្ណសុខ
- 16. លោកស្រី វណ្ណសុខ
- 17. លោកស្រី វណ្ណសុខ
- 18. លោកស្រី វណ្ណសុខ
- 19. លោកស្រី វណ្ណសុខ

- 20. លោកស្រី វណ្ណសុខ
- 21. លោកស្រី វណ្ណសុខ
- 22. លោកស្រី វណ្ណសុខ
- 23. លោកស្រី វណ្ណសុខ
- 24. លោកស្រី វណ្ណសុខ

วิสัยทัศน์

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ มุ่งพัฒนาชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ตามหลักการทรงงานของสมเด็จพระเจ้า เพื่อสร้างความสุข ความยั่งยืน และความมั่นคง

พันธกิจ

- ผลักดันให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ด้วยการปฏิบัติการพัฒนา การบูรณาการความร่วมมือ การให้คำปรึกษา และการฝึกอบรม
- ส่งเสริมให้การพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวงเป็นแนวทางพัฒนากระแสหลักของประเทศไทย

จุดเริ่มต้น

- 2515 สมเด็จพระศรีนครินทร์ประยูร ประยูรชนก (สมเด็จพระศรีนครินทร์ ๑๙๑๒) ทรงมีพระชนมชีพเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- 2530 สมเด็จพระศรีนครินทร์ประยูร ประยูรชนก (สมเด็จพระศรีนครินทร์ ๑๙๑๒) ทรงมีพระชนมชีพเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- 2532 เริ่มโครงการปลูกข้าวโพดในประเทศไทย ๑,๐๐๐ ไร่ (เริ่มในอีก ๓ ปี สมเด็จพระศรีนครินทร์ประยูร ประยูรชนก ๑๐๐ พรรษา)
- 2533 ก่อตั้งศูนย์พัฒนาอาชีพ (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ) เพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกรรายย่อย และจัดฝึกอบรมแก่เกษตรกร ผู้ประกอบการ และเกษตรกรรายย่อย
- 2535 ก่อตั้งศูนย์พัฒนาอาชีพ (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ) เพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกรรายย่อย และจัดฝึกอบรมแก่เกษตรกร ผู้ประกอบการ และเกษตรกรรายย่อย

เติบโต

- 2536 กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (PATA Gold Award) มอบรางวัลแก่ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูง
- 2539 กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (PATA Gold Award) มอบรางวัลแก่ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูง
- 2543 กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (PATA Gold Award) มอบรางวัลแก่ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูง
- 2545 กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (PATA Gold Award) มอบรางวัลแก่ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูง

ยกระดับการทำงาน

2545

United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) ได้เป็นเจ้าภาพในกิจกรรมที่ UNODC และจังหวัดยะลา ร่วมกันจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบยุติธรรมของประเทศไทย

2549

ทีมโครงการ "พอเพียง 3" ที่จังหวัดยะลา ได้เข้าร่วมโครงการ

2550

ทีมโครงการ "พอเพียง 4" ที่จังหวัดยะลา ได้เข้าร่วมโครงการ

2552

มูลนิธิโครงการ "พอเพียง 4" ได้เข้าร่วมโครงการกับมูลนิธิ The Schwab Foundation for Social Entrepreneurship ได้มีการจัดกิจกรรมการพัฒนาระบบยุติธรรมในประเทศไทย

2554

ทีมโครงการ "พอเพียง 4" ที่จังหวัดยะลา ได้เข้าร่วมโครงการ

สร้างการยอมรับในระดับสากล

2556

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กได้รับรางวัลจากเวทีการประกวดรางวัล United Noble Doing Project on Alternative Development ซึ่งเป็นการยอมรับในระดับสากล

2557

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กได้รับรางวัลจากเวทีการประกวดรางวัล United Noble Doing Project on Alternative Development ซึ่งเป็นการยอมรับในระดับสากล

2558

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กได้รับรางวัลจากเวทีการประกวดรางวัล United Noble Doing Project on Alternative Development ซึ่งเป็นการยอมรับในระดับสากล

2558

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กได้รับรางวัลจากเวทีการประกวดรางวัล United Noble Doing Project on Alternative Development ซึ่งเป็นการยอมรับในระดับสากล

2558

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กได้รับรางวัลจากเวทีการประกวดรางวัล United Noble Doing Project on Alternative Development ซึ่งเป็นการยอมรับในระดับสากล

โครงการพัฒนาอดอยดุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่โครงการ

93.515 ไร่
29 หมู่บ้าน
1,827 ครัวเรือน
ในเขตพื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง
อำเภอแม่ใจ จังหวัดเชียงราย

ประชากร

10,758 คน
ชาย 44%
หญิง 18%
ไทยใหญ่ 14%
ลัเว 8%
จีน 7%
ไทยลื้อ 4%
อื่นๆ 9%

ระยะเวลาดำเนินการ

ปี 2501-ปัจจุบัน

โครงการพัฒนาอดอยดุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2531 ตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งเดิมมีสภาพความเป็นอยู่แร้นแค้น อยู่รอดด้วยการทำเกษตรกรรมและประกอบอาชีพติดกฎหมาย ภายหลังยังมีปัญหาอื่น ๆ คือ ความยากจนและขาดโอกาสในการดำรงชีวิต

โครงการพัฒนาอดอยดุง ริเริ่มการสร้างงาน มีอาที่เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และสร้างรายได้ที่มีคงให้ชุมชนอดอยดุง จนถึงปัจจุบันกลายเป็นหน่วยธุรกิจเอสเอ็มอี 4 หน่วยภายใต้แบรนด์อดอยดุง ได้แก่ งานหัตถกรรม การเกษตร อาหารแปรรูป และการท่องเที่ยว โดยยึดหลักในการดำเนินงานที่ว่า ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสัมพันธ์กับความมีศักดิ์ทางสังคม และความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ธุรกิจหัตถกรรมประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ พวงพญายอ กระดาษสา เข็มปักและหมอนอิง ในปี 2558 ริเริ่มทดลองการใช้สื่อสมัยใหม่มาช่วยในการผลิตและเผยแพร่สินค้า เช่น ความ เยือกคอกชาวันวัน แบล็กกาแลค ซึ่งเป็นชาจากกาแฟคั่วบดเกรดพรีเมียม นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงเทคโนโลยี พลังงานทดแทนสำหรับโรงงานผลิตกระดาษสา โรงเย็บปัก และโรงย้อมเส้นไหม โดยนำกาแฟคั่วบดมาใช้เป็นเชื้อเพลิงให้ความร้อน ลดค่าใช้จ่ายจากการใช้ก๊าซหุงต้ม และยังคงปรับนำผลผลิตไปส่งมอบ

ท่ามกลางการความท้าทายทางเศรษฐกิจและการตลาด ธุรกิจเกษตรในปี 2558 ได้เริ่มดำเนินการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์โดยประเมินศักยภาพและพัฒนาระบบเปลี่ยนแปลงเชิงรุกให้ตรงตามความชำนาญการของผู้ประกอบการเสริมสร้างทักษะความรู้ของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลและรุ่นใหม่ เพื่อเปิดตลาดเพิ่มรายได้และผลักดันให้เกิดผลิตภัณฑ์จากนวัตกรรมใหม่ๆ

ธุรกิจอาหารแปรรูป กาแฟ และแมกคาเดเมียจากป่าเศรษฐกิจ ถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ทำให้คนกับป่ามาอยู่ร่วมกันได้อย่างพึ่งพาอาศัย ในปีที่ผ่านมา ได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศมาถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งเรื่องการบริหารจัดการไร่กาแฟ การเก็บเกี่ยว การพัฒนาคุณภาพในกระบวนการแปรรูปจนถึงการเก็บเกี่ยว ตั้งแต่การจัดการเก็บสวนกาแฟ การฝึกอบรมเกษตรกร การบริหารจัดการไร่กาแฟ และการพัฒนาแบรนด์กาแฟระดับพรีเมียมเป็นร้านกาแฟ Third Wave ต่อไป จนกระทั่งในปี 2558 ธุรกิจกาแฟเริ่มยกระดับการดำเนินงานตลอดห่วงโซ่อุปทานและการบริหารจัดการเพื่อเตรียมรับการเปิดตลาดกาแฟ AEC และเพื่อพัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ครบวงจรเรื่องกาแฟจากการปลูกถึงกาแฟในถ้วย

ธุรกิจท่องเที่ยว นอกจากการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจจากความงามของทัศนียภาพโดยรอบสวนแม่ฟ้าหลวง สวนกุหลาบแม่ฟ้าหลวง และความสะอาดสบายของบริการที่ครบวงจร เช่น ที่พักและร้านอาหาร ร้านกาแฟ และร้านอาหารติดแอร์พร้อมที่ระลึก ซึ่งล้วนเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพและเพิ่มทักษะความรู้ให้คนในพื้นที่แล้ว ลอยดุงยังเปิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้และเป็น "มหาวิทยาลัยที่มีชีวิต" หรือแหล่งเรียนรู้ให้กับประชาชนจากต่างจังหวัดในพื้นที่ที่พัฒนาจริง เพราะมีเรื่องราวของพระราชปณิธานอันแน่วแน่ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มีบทเรียนการพัฒนาและพลิกฟื้นผืนป่าของอดอยดุง จนกลายเป็นต้นแบบของการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยและโลก อีกทั้งมีความหลากหลายของวัฒนธรรม 8 ชนเผ่าใน 29 หมู่บ้านและมีวิถีดนตรีสมัยใหม่ของชนชาติพันธุ์ทั้ง 160 ชาติจาก 16 ประเทศของโครงการ ทั้งนี้ ในปี 2558 ได้มีการเปิดเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติสำหรับเด็กและเยาวชนในพื้นที่และในเมือง มีการก่อสร้างศูนย์ที่เชิงผิงให้ร่วมหัวพัฒนาธุรกิจโฮมสเตย์ในหมู่บ้าน และเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเยาวชนแม่ฟ้าหลวงร่วมกับป่า

การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคนรุ่นใหม่มาขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาคือให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และประสบการณ์ตรงแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จึงเป็นอีกหนึ่งเป้าหมายสำคัญของโครงการฯ นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทั้ง 8 แห่งในโครงการฯ เป็นนักเรียนแม่ฟ้าหลวงของตนเอง การสอนให้สื่อสารอ่านเขียนภาษาไทยจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษาและใช้ชีวิตต่อไปในอนาคต โครงการฯ จึงได้พัฒนาการสอนภาษาไทยด้วยวิธีการแบบมอนเตสซอรี ในปี 2558 ได้ขยายการสอนแบบมอนเตสซอรีโรงเรียนทั้งหมดในพื้นที่ ทำให้ระดับการวัดผลการเรียนภาษาไทยสูงขึ้นอย่างชัดเจน และได้เริ่มทดลองนำวิธีการสอนแบบ Open approach ที่สอนให้เด็กรู้จักคิด ตั้งคำถาม และแก้ปัญหาด้วยตนเองมาประยุกต์ใช้ร่วมกับวิธีการสอนแบบ Montessori and Project-Based Learning ที่ใช้สอนอยู่เดิม และกล่าวการพัฒนาใหม่ๆ นี้ จึงจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงความคิด และยอมรับวิธีการสอนให้บุคคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ โดยได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมูลนิธิอุบลรัตน์ ในการอบรมครูและผู้อำนวยการโรงเรียนแบบ "พวงพญา"

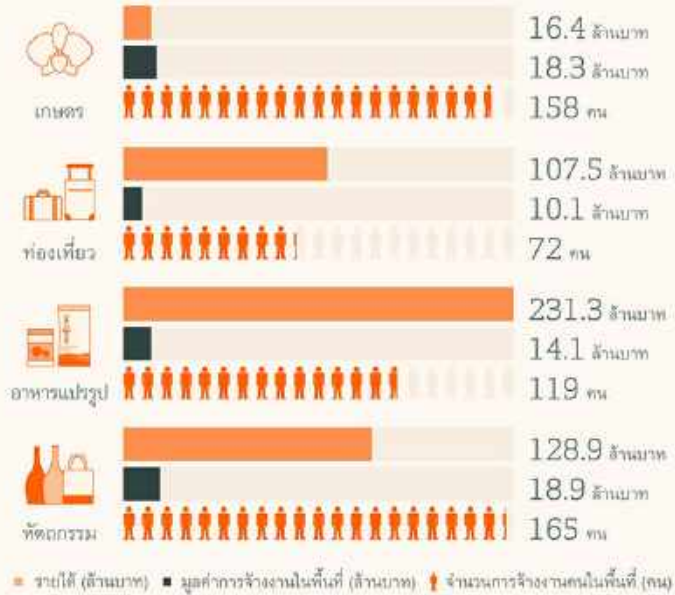
ในปี 2558 ยังได้เริ่มจัดเทศกาลสินค้าแห่งอดอยดุง หรือตลาดถนนคนเดินที่อดอยดุงในช่วงเย็น เพื่อเพิ่มจุดสนใจการท่องเที่ยวอดอยดุง โดยเน้นนำเสนอศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ธรรมชาติของธรรมชาติท้องถิ่น และสินค้าคุณภาพดีของชุมชน ถือเป็นก้าวแรกที่ให้ชุมชนอดอยดุงที่มีความพร้อมทั้งภูมิปัญญา ความสามารถ และมีธุรกิจเป็นของตนเองได้แสดงศักยภาพ

โครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน)
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ธุรกิจเพื่อสังคม

ธุรกิจที่ลดกรรมวิธีหมักคั่วเองใช้สีธรรมชาติสกัดกับผลิตภัณฑ์คั่วกาแฟ เช่น

การพัฒนาคน

99.42% ของเด็กวัย 7-15 ปี อยู่ในระบบการศึกษาภาคบังคับ

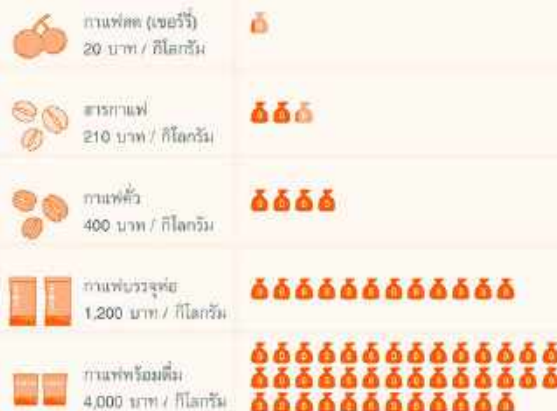
อัตราการศึกษาค่าเฉลี่ยการศึกษาระดับ (%)

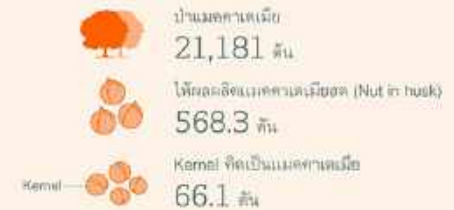
ไร่กาแฟ

การสร้างมูลค่าเพิ่มของกาแฟ

ป่าแมคคาเดเมีย

การใช้พลังงานทดแทนจากถ่านแมคคาเดเมีย

โครงการปลูกป่า สร้างคน บนวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัย จังหวัดน่าน

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่โครงการ

ครอบคลุมพื้นที่ 250,000 ไร่
20 หมู่บ้าน 3 ตำบล 10 หมู่
ตำบลท่าลี่ อำเภอเมืองน่าน
และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ประชากร

8,588 คน
1,707 ครัวเรือน

ระยะเวลาปฏิบัติงาน

ปี 2556 - 2560

ในปี 2552 มูลนิธิเฝ้าพิทักษ์ฯ ร่วมมือกับมูลนิธิพิทักษ์องค์พระฯ ดำเนินโครงการบูรณาการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดน่าน ตามแนวพระราชดำริฯ ในพื้นที่อำเภอท่าลี่ฯ สองแคว และเฉลิมพระเกียรติฯ รวม 20 หมู่บ้าน โครงการนี้มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงบูรณาการตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ และส่งเสริมกิจกรรมลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เมื่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้นแล้ว

ในปี 2556 มูลนิธิเฝ้าพิทักษ์ฯ จึงร่วมดำเนินการพัฒนาเชิงแวดล้อม โดยเริ่ม "โครงการปลูกป่า สร้างคน บนวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัยฯ" มีเป้าหมายเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำได้กลับคืนมา ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่นและอยู่กับป่าได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการปลูกป่าคืนผืนป่า

โครงการฯ มุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการการใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อให้ได้เวลาได้ที่มีคง และสร้างความยั่งยืนในการดำรงชีวิต โดยใช้กิจกรรมการปลูกป่า 3 ประเภทเป็นเครื่องมือสำคัญ โครงการฯ เริ่มจากสำรวจไม้ดั้งเดิมและความต้องการของชาวบ้านเพื่อจัดหาต้นไม้ที่เหมาะสม รวมถึงมอบกล้าไม้ ฝึกอบรมและคุณภาพหรือสำหรับการปลูก หรือกับสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการกำหนดพื้นที่ปลูกป่าประเภทต่างๆ และส่งเสริมให้ชุมชนร่วมกันคัดกรองระเบียบชุมชนเรื่องการใช้น้ำและรักษาป่า ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปป่า ตั้งแต่ปี 2556 ถึง 2558 กิจกรรมการพัฒนาที่สำคัญ คือ การสร้างความเข้าใจให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ และให้มาร่วมมือในการเปลี่ยนพื้นที่ป่าต้นน้ำให้เป็นป่าเศรษฐกิจ

ในปี 2558 โครงการสามารถเปลี่ยนพื้นที่ทำกินเดิมเป็นป่าเศรษฐกิจและปลูกต้นไม้เสริมในป่าอนุรักษ์และป่าใช้สอยรวมเป็นพื้นที่ 87,865 ไร่ (เป้าหมายในปี 2560 คือ 112,334 ไร่) และวัดพื้นที่ป่าเดิมที่ชุมชนชาวภูวรักษ์ จำนวน 13,848 ไร่ ปัจจุบันนี้สิ้นปีโครงการรวมทั้งสิ้น 101,713 ไร่ และในขณะพื้นที่ทั้งหมดนี้ โครงการสามารถเจรจาทำความเข้าใจกับชาวบ้านเรื่องพื้นที่ทำกินจำนวน 8,813 ไร่ให้กลับมาเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้สำเร็จ จากความเข้าใจของโครงการปลูกป่านี้เอง ทำให้ปี 2558 นี้ รัฐบาลได้ "โครงการปลูกป่า สร้างคน บนวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัยฯ" จังหวัดน่าน เป็นที่เห็นว่าของยุทธศาสตร์การจัดการป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน (เขตรักษาต้นน้ำ) เพื่อให้ชุมชนมีสิทธิทำกินในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมจำนวน 88,079 ไร่อย่างถูกต้องต่อไป

กิจกรรมที่สำคัญอีกกิจกรรมหนึ่ง คือ มาตรการป้องกันไฟป่าที่ชุมชนดำเนินการเอง โดยการทำแนวกันไฟ การตัดหญ้าบริเวณไร่ การเฝ้าระวังไฟป่าและการควบคุมการเผาวัชพืช เพื่อเตรียมพื้นที่ปลูกจนนำไปสู่การคัดกรองระเบียบในการป้องกันไฟป่าร่วมกัน ซึ่งในปี 2558 นี้ พื้นที่โครงการในอำเภอท่าลี่มาได้ลดต้นทุนให้เกิด "ครัวเรือนป้องกันไฟป่า 3 ตำบล 2 ศูนย์" (ศูนย์ท่าลี่ และ ศูนย์ท่าลี่สายบัว) และที่หมู่บ้านช้าง ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ได้จัดทำข้อตกลงป้องกันไฟป่าและทำแนวกันไฟร่วมกันกับบ้านน้ำเงิน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

นอกจากนี้ โครงการฯ ยังดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ควบคู่ไปด้วย เช่น การสร้างฝายอนุรักษ์ 1,700 ตัว ที่ช่วยคืนความชุ่มชื้นและทำให้ป่าฟื้นตัวเร็วขึ้น การอบรมให้ความเข้าใจกับชุมชนและหน่วยงานราชการท้องถิ่น การส่งเสริมให้ชุมชนจัดตั้งคณะกรรมการดูแลป่า และการให้เยาวชนในพื้นที่เข้าร่วมค่ายหลังเยาวชนไม่ได้ "เราดูแลป่าดูแลเรา" หวังยังสอดคล้องโครงการ "ปลูกประตู สร้างป่า สร้างอนาคต" เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกแก่เยาวชนรุ่นใหม่ที่ได้รับความรู้สึกรักหวงแหน อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสร้างสมมติฐานที่ดีให้ตนเองและคนรุ่นต่อไปอีกด้วย

สร้างฝายอนุรักษ์ 3,500 ตัว ทำให้พื้นที่ป่ามีความชุ่มชื้นและลดการพังทลายของดิน ปี 2558 สร้างฝายอนุรักษ์ 1,700 ตัว

โครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกขาน้ำมัน และพืชน้ำมันอื่นๆ

เมื่อปี 2549 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระราชดำริให้มูลนิธิเพื่อพัฒนา ศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการปลูกขาน้ำมัน รวมถึงพืชชนิดอื่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน ตลอดจนการนำผลผลิตไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยโครงการปลูกข้าว ปาล์มน้ำมัน และโครงการปลูกพืช ปาล์ม อ้อย และพืชชนิดอื่น มูลนิธิเพื่อพัฒนา ดำเนินการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการมูลนิธิเพื่อพัฒนา ดังนี้

โครงการฯ มีส่วนสำคัญต่อวิถีชุมชนต่างๆ ที่ดำเนินกิจกรรมพัฒนาการไปอย่างต่อเนื่อง มีการถ่ายทอดความรู้และทักษะด้านการปลูกเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพสูง นอกจากนี้ โครงการฯ ยังสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ การแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร การส่งเสริมการเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

ในปี 2558 มูลนิธิเพื่อพัฒนา ได้ขยายงานปลูกพืชชนิดอื่นนอกเหนือจากข้าว ปาล์ม และอ้อย โดยสนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และมีการขยายพื้นที่ปลูกข้าวคุณภาพสูงในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน นอกจากนี้ โครงการฯ ยังสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ การแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร การส่งเสริมการเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

- ข้อมูลทั่วไป**
- ที่ตั้งโครงการ**
มูลนิธิเพื่อพัฒนา
ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
- พื้นที่โครงการ**
- ครอบคลุมพื้นที่โครงการ
1,487 ไร่ จำนวนเกษตรกร 27,318 คน
- ครอบคลุมพื้นที่
โครงการ จำนวน 2,031 ไร่
จำนวนเกษตรกร 29,462 คน
- ครอบคลุมพื้นที่โครงการ
ทั้งหมด จำนวน 3,518 ไร่
จำนวนเกษตรกร 56,780 คน
- ข้อมูลเชิงลึก**
- ครอบคลุมพื้นที่โครงการ
ทั้งหมด จำนวน 3,518 ไร่
จำนวนเกษตรกร 56,780 คน
- ครอบคลุมพื้นที่โครงการ
ทั้งหมด จำนวน 3,518 ไร่
จำนวนเกษตรกร 56,780 คน

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้หนีภัย ด้านเกษตรกรรมยั่งยืน

สืบเนื่องจากโครงการสร้างเสริมผู้หนีภัย (Project) ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2558 ถึง 2567 ได้ดำเนินกิจกรรมโดยผู้หนีภัยจากสงครามในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเพิ่มศักยภาพและสร้างรายได้แก่ผู้หนีภัยจากสงครามในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยโครงการพัฒนาผู้หนีภัยจากสงครามในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช มีส่วนสนับสนุนด้านการเกษตรและการค้าขายของผู้หนีภัยจากสงครามในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการมูลนิธิเพื่อพัฒนา ดังนี้

โครงการฯ มีส่วนสนับสนุนผู้หนีภัยจากสงครามในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการมูลนิธิเพื่อพัฒนา ดังนี้

- ข้อมูลทั่วไป**
- ที่ตั้งโครงการ**
มูลนิธิเพื่อพัฒนา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- พื้นที่โครงการ**
ครอบคลุมพื้นที่โครงการ
ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช
รวม 1,000 ไร่
- ข้อมูลเชิงลึก**
ครอบคลุมพื้นที่โครงการ
ทั้งหมด จำนวน 1,000 ไร่
จำนวนเกษตรกร 1,000 คน

โครงการพัฒนาทางเลือกในกาวยางชีวิตที่ยั่งยืน อำเภอเยนไนของ ภาคมกวย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาทางเลือกในกาวยางชีวิตที่ยั่งยืนเปิดดำเนินการที่เมียนมาร์ปี 2547 มูลนิธิมีวิสัยทัศน์
ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีของชาวโกลกของจังหวัดมกวยเมียนมาร์โดยจนถึงในปี 2558 โกลกจะเป็นกอง
กวยที่ดีของ ภาคมกวย ในเขตที่ขึ้นชื่อของมกวยประเทศ และเปิดไฟในกิจกรรมที่ช่วยพัฒนา
ความ วัตถุประสงค์ของมูลนิธิในเมียนมาร์ให้มีความสามารถของชีวิต โกลกสามารถอยู่ได้โดยไม่ต้อง
ไป ขุดตักเงินที่สหภาพที่อื่น อาทิ เกษ และ ชาวเวียดนามที่ ดัซซอติ คือ ยิวา กีน และกวยโคติ

โครงการพัฒนาทางเลือกในกาวยางชีวิตที่ยั่งยืนนี้ มี 3 ส่วน คือ 1) การพัฒนาชุมชนวิสาหกิจ และขยาย
ผลผลิต 2) การพัฒนาสุขภาพของชุมชน และ 3) การพัฒนาสุขภาพของชุมชน โดยมีการสนับสนุนจากต่างประเทศจากสำนักงาน
การต่างประเทศของรัฐบาลและสหประชาชาติ สำนักงานของภาคเอกชน ทั้งจากสหภาพมิตรภาพอันดีของ
ชาวพม่าและชาวต่างชาติ และสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศของสหประชาชาติ

โครงการ ได้ดำเนินการพัฒนาวิสาหกิจ 3 ประเภท คือ 1) การพัฒนาชุมชนวิสาหกิจ และขยาย
ผลผลิต 2) การพัฒนาสุขภาพของชุมชน และ 3) การพัฒนาสุขภาพของชุมชน โดยมีการพัฒนาสุขภาพของชุมชน
จากบ้านในท้องถิ่น การดูแลสุขภาพของชุมชนที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์คือ การทำยางพารา การทำยางพารา
ในชุมชนวิสาหกิจ การทำสินค้าของชุมชนที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์คือ การทำสินค้าของชุมชนที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์
การพัฒนาวิสาหกิจที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์คือ การทำสินค้าของชุมชนที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์ การทำสินค้าของชุมชนที่
ขึ้นชื่อของเมียนมาร์คือ การทำสินค้าของชุมชนที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์ การทำสินค้าของชุมชนที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์
การทำสินค้าของชุมชนที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์คือ การทำสินค้าของชุมชนที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์ การทำสินค้าของชุมชนที่
ขึ้นชื่อของเมียนมาร์คือ การทำสินค้าของชุมชนที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์ การทำสินค้าของชุมชนที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์

ในปี 2558 โครงการได้มีการจัดตั้งกองทุนการดูแลสุขภาพ ซึ่งมีการทำงานที่พัฒนาสุขภาพของ
ทั้งชุมชนและสุขภาพของชุมชนที่มีสุขภาพดีและสุขภาพที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดี
สำคัญต่อชุมชนและสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี
บ้านดีเป็นเป้าหมายที่สำคัญของมูลนิธิเพื่อการพัฒนาทางเลือก มูลนิธิได้มีโครงการ
"สุขภาพดี" เพื่อพัฒนาสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี
เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี
เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี

ในปี 2558 มูลนิธิ ร่วมมือกับกระทรวงสุขภาพ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ จัดกิจกรรมพัฒนา
โครงการดูแลสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี
โครงการดูแลสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี
โครงการดูแลสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี
โครงการดูแลสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี

นอกจากนี้ ในปี 2558 โครงการ ยังได้ขยายผลการทำงานที่ขึ้นชื่อของเมียนมาร์ให้มีความ
การพัฒนาสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี
โครงการดูแลสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี
โครงการดูแลสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี
โครงการดูแลสุขภาพของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี การดูแลสุขภาพที่ดีของชุมชนที่ดี

ข้อมูลทั่วไป
พื้นที่โครงการ
8-4-55-55 หมู่ 1-5
อำเภอเยนไนของ ภาคมกวย
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

จำนวนคน
1,480 คน
3,218 ไร่ของสวน

เบอร์โทรศัพท์
0 2384 1365

ภาพรวมผลงานพัฒนาของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ปี ๒๕๖๓

พื้นที่โครงการทั้งหมดทั้งสิ้น

704,288 ไร่

ผู้รับผลประโยชน์

166 หมู่บ้าน

12,848 ครอบครัว

63,167 ราย

ตารางเมตรของอาคารพัฒนาสุขภาพในถิ่นที่มีโครงการพัฒนา

2,422 ตร.ม.

มูลค่ามูลค่าทรัพย์สินโครงการพัฒนาทั้งหมด

59,074,199 บาท

มูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรที่โครงการพัฒนาทั้งหมด

27,569,534 บาท

พื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการดูแลภายใต้โครงการพัฒนา

321,866 ไร่

งบแสดงฐานะการเงิน

ลักษณะ	30 กันยายน	
	2558	2557
	(บาท)	(บาท)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	100,817,314	111,030,323
เงินสดและเงินฝากธนาคาร ทรัพย์สินทางการเงิน	36,355,887	307,186,184
สินทรัพย์ชั่วคราว	784,278,000	-
สินทรัพย์หมุนเวียนรอการขาย	349,171,358	471,301,058
ลูกหนี้การค้า	28,887,148	28,888,471
สินทรัพย์คงค้าง	170,598,071	189,392,700
ของมีค่าอื่น	3,629,560	1,963,320
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	141,466,895	12,289,110
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,486,713,124	1,204,144,149
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	13,750,000	13,750,000
สินทรัพย์ถาวรรอการขาย	295,080,000	292,000,000
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	262,719,926	307,143,881
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	11,891,811	13,782,707
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	583,364,737	626,676,588
รวมสินทรัพย์	2,080,073,861	1,830,820,737
หนี้สินและทุน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินกู้ยืมกับสถาบันการเงิน	43,887,044	39,076,727
ภาษีอากรค้างชำระ	4,080,547	3,149,078
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	40,760,949	28,447,263
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	3,393,515	3,018,009
รวมหนี้สินหมุนเวียน	91,122,055	73,683,077
รวมหนี้สิน	91,122,055	73,683,077
ส่วนเกินมูลค่าการค้าระหว่างประเทศ	301,187,310	330,681,927
ทุนส่วนเกิน		
ทุนส่วนเกิน	1,486,713,249	1,438,786,359
ส่วนทุนส่วนเกินที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของสินทรัพย์	(1,066,533)	(1,310,623)
รวมทุนส่วนเกิน	1,487,759,849	1,437,495,736
รวมหนี้สิน และส่วนทุนส่วนเกินและส่วนส่วนเกิน	2,080,073,861	1,830,820,737

งบรายได้และค่าใช้จ่าย

ลักษณะ	30 กันยายน	
	2558	2557
	(บาท)	(บาท)
รายได้		
รายได้จากขายของฝากขายปลีก	487,229,391	453,316,301
เงินรับบริจาค	69,700,854	85,779,643
รายได้จากกองทุน	33,059,898	29,364,379
เงินอุดหนุนจากหน่วยงานอื่น	533,636	681,746
รายได้อื่น	174,975,628	302,445,872
รวมรายได้	768,499,579	812,822,449
ค่าใช้จ่าย		
ค่าเช่าและผลประโยชน์การค้าปลีก	215,129,144	202,070,709
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานบริหาร	175,500,618	148,676,109
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	323,909,920	347,086,658
รวมค่าใช้จ่าย	714,539,682	697,833,412
รายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย	53,959,897	113,689,037

สรุปเหตุการณ์ ในปี 2558

25 มิถุนายน 2558

มูลนิธิส่งเสริมการค้าฯ ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดการประชุมระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ESCAP) จัดงาน Bangkok Forum 2015 ภายใต้ "ยุทธศาสตร์และการพัฒนาที่ยั่งยืน"

8 กรกฎาคม 2558

ดร.ว. สิบสิงห์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ร่วมเป็นประธานในการพัฒนาชุมชน ในส่วนราชการส่วนราชการและภาคีภาคีระดับสูง การดำเนินงานเพื่อการพัฒนาชุมชนระดับจังหวัดและระดับประเทศของสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (SIOT/SCC) ภายใต้หัวข้อ "Outcome of Regional Consultation on Sustainable Development & Post-2015 Development Agenda in Asia and the Pacific" จัดขึ้นโดยคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชีย (ESCAP)

25-26 กุมภาพันธ์ 2558

คณะผู้บริหารร่วมจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เป็นกิจกรรมวิชาการที่โครงการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ นำโดยนักวิชาการพัฒนาเมืองสู่สากล

10-20 สิงหาคม 2557

คณะผู้บริหารร่วมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เรื่อง "การพัฒนาระบบข้อมูลและข้อมูลเชิงลึก" เป็นกิจกรรมวิชาการสำหรับภาคีพันธมิตร

30 เมษายน 2558

ดร.ว. สิบสิงห์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ร่วมเป็นประธานในการจัดกิจกรรม "การพัฒนาระบบข้อมูลและข้อมูลเชิงลึก" เป็นกิจกรรมวิชาการสำหรับภาคีพันธมิตร

1 พฤศจิกายน 2557

คณะผู้บริหารร่วมจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เป็นกิจกรรมวิชาการที่โครงการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ นำโดยนักวิชาการพัฒนาเมืองสู่สากล

28 พฤษภาคม 2558

คณะผู้บริหารร่วมจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เรื่อง "การพัฒนาระบบข้อมูลและข้อมูลเชิงลึก" เป็นกิจกรรมวิชาการสำหรับภาคีพันธมิตร

1 มิถุนายน-31 สิงหาคม 2558

มูลนิธิส่งเสริมการค้าฯ จัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค (Regional Training) เพื่อส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค

ตุลาคม 2557 - กันยายน 2558

มูลนิธิส่งเสริมการค้าฯ จัดโครงการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค (Regional Training) เพื่อส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค

8-10 ตุลาคม 2557

คณะผู้บริหารร่วมจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เรื่อง "การพัฒนาระบบข้อมูลและข้อมูลเชิงลึก" เป็นกิจกรรมวิชาการสำหรับภาคีพันธมิตร

8 สิงหาคม 2557

คณะผู้บริหารร่วมจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เรื่อง "การพัฒนาระบบข้อมูลและข้อมูลเชิงลึก" เป็นกิจกรรมวิชาการสำหรับภาคีพันธมิตร

21 กุมภาพันธ์ 2558

มูลนิธิส่งเสริมการค้าฯ ร่วมเป็นประธานในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เป็นกิจกรรมวิชาการที่โครงการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ นำโดยนักวิชาการพัฒนาเมืองสู่สากล

ตุลาคม 2557 - สิงหาคม 2558

มูลนิธิส่งเสริมการค้าฯ จัดโครงการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค (Regional Training) เพื่อส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค

รางวัลชนะเลิศ

มูลนิธิส่งเสริมการค้าฯ ร่วมเป็นประธานในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เป็นกิจกรรมวิชาการที่โครงการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ นำโดยนักวิชาการพัฒนาเมืองสู่สากล

รางวัลชนะเลิศ

มูลนิธิส่งเสริมการค้าฯ ร่วมเป็นประธานในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เป็นกิจกรรมวิชาการที่โครงการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ นำโดยนักวิชาการพัฒนาเมืองสู่สากล

Premium Products of Thailand

มูลนิธิส่งเสริมการค้าฯ ร่วมเป็นประธานในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เป็นกิจกรรมวิชาการที่โครงการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ นำโดยนักวิชาการพัฒนาเมืองสู่สากล

มูลนิธิส่งเสริมการค้าฯ ร่วมเป็นประธานในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับภาคีพันธมิตร เป็นกิจกรรมวิชาการที่โครงการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ นำโดยนักวิชาการพัฒนาเมืองสู่สากล

ทุกประสบการณ์ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจ
ทุกแรงบันดาลใจก่อให้เกิดการพัฒนา

เปิดประสบการณ์ใหม่กับ Living University แห่งภาคเหนือ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่
livinguniversity@doitung.org

DoiTung Drip Coffee,
a Sip of Sustainability

DOITUNG
Lifestyle for Livelihood

doitung.com

ศูนย์วิจัยและพัฒนาสารสนเทศ
Central Library Foundation with Royal Patronage

พจนานุกรมฉบับ 2558

1. พจนานุกรมฉบับ 2558 ฉบับปรับปรุงที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2558
พจนานุกรมฉบับ 1 ตุลาคม 2557 ถึง 30 กันยายน 2558)
2. ครอบคลุมการแก้ไขพจนานุกรมฉบับ 2558 ที่แก้ไขเพิ่มเติมที่จัดทำโดยกรมราชบัณฑิตยสถาน
3. แหล่งที่มาของข้อมูลพจนานุกรมฉบับ 2558 นี้คือกรมราชบัณฑิตยสถาน

พจนานุกรม 2558

พจนานุกรม พ.ศ. 2558 โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาสารสนเทศ

จัดพิมพ์โดย:

ศูนย์วิจัยและพัฒนาสารสนเทศ

325/1 ถนนพหลโยธิน 4 แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10000 ประเทศไทย

โทรศัพท์: 0-2382-7114

www.nsl.or.th/eng

พจนานุกรม

ฉบับนี้: 2558 ฉบับที่ 1

42 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10000

ISBN 978-616-7481-11-5

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Lueang Foundation under Royal Patronage